

‘Je weet niet welk effect een schikking zal hebben’

Het claimen van massaschade, bijvoorbeeld bij een kartel, moet volgens de wetgever gemakkelijker worden. Het probleem tot nu toe is onzekerheid, leggen advocaten **Rick Cornelissen** en **Albert Knigge** uit. ‘Als je een schikking treft, wil je ook weten: dit is het, hiermee ben ik er vanaf.’

RECHT EN RECHTSPRAAK

Bedrijven die verboden afspraken maken, riskeren een administratieve boete van bijvoorbeeld de Europese Commissie. Brussel wil daar nog een schep bovenop doen. Ook gedupeerden zouden hun schade als gevolg van die afspraken vergoed moeten kunnen krijgen. Daartoe dient de Implementatiewet richtlijn privaatrechtelijke handhaving mededingingsrecht, die momenteel bij de Eerste Kamer ligt. En daar blijft het niet bij. Een tweede wetsvoorstel moet ook het collectief claimen van massaschade voor de rechter mogelijk maken.

Staan we voor een doorbraak met deze voorstellen? Koersen we misschien zelfs af op een Amerikaanse claimcultuur, zoals het bedrijfsleven vanaf dat andere continent heeft gewaarschuwd? Rick Cornelissen en Albert Knigge vertegenwoordigen bedrijven die nu al met massaschade- en kartelschadezaken te maken krijgen. Zij zien inderdaad veranderingen op komst, maar die zijn niet allemaal wereldschokkend. Hun werkterrein is vooral de zakelijke markt, met cliënten uit sectoren die door Brussel op de korrel zijn genomen, zoals de luchtvracht, de markt voor wegenbouwbitumen, de

beeldbuizenindustrie en leveranciers van natriumchloraat voor het bleken van papier. ‘En er loopt een aantal zaken die nog niet in de publiciteit zijn. We verwachten ook de nodige actie in bijvoorbeeld het truckkartel,’ zegt Cornelissen. Kopers van vrachtwagens, die stellen te veel te hebben betaald, slijpen de messen in die laatste zaak.

Over kartelschade wordt dus al volop geprocedeerd. Wat gaat de richtlijn van Brussel, uitgewerkt in de implementatiewet, hierin veranderen?

Cornelissen: ‘Dat zal voor Nederland, denk ik, beperkt zijn. Op enkele uitzonderingen na gaat het meer om nuanceringen en verduidelijkingen dan dat er materieel veel verandert ten opzichte van het bestaande nationale recht. De richtlijn beoogt wel een bepaalde mate van harmonisatie in Europa, maar er zullen nationale verschillen blijven bestaan. We moeten nog maar zien hoe andere lidstaten de richtlijn gaan implementeren. Nederland, Engeland en Duitsland zijn op dit moment dé jurisdicties binnen Europa waar internationale zaken worden gevoerd. De richtlijn zou daarin verandering kunnen brengen, maar dat verwachten we niet omdat Nederland als voordeel heeft dat procederen hier relatief goedkoop is en het relatief makkelijk is massaclaims bij de rechter te brengen. Verder verruimt de Implementatiewet enigszins de mogelijkheid om toegang te krijgen tot informatie, waaronder stukken uit het onderzoeksdossier van de autoriteiten.’

Wat had de richtlijn moeten regelen om meer te betekenen voor de praktijk?

Cornelissen: ‘We zitten nu met een vrij lange verjaringstermijn en dat laat de richtlijn ongewijzigd. Beter was er gekozen voor een relatief korte verjaringstermijn met goede mogelijkheden om te stuiten, schorsen of verlengen. Zodat in ieder geval op relatief korte termijn duidelijk zou zijn welke claims op tafel liggen. Hierdoor ontstaat een grotere bereidheid, naar verwachting, om tot een schikking te komen. Nu blijft dat een drempel in dit soort zaken. Men procedeert lang en er wordt soms ook vertraagd om met het verstrijken van de verjaringster-

Koersen we als gevolg van nieuwe wetgeving af op een Amerikaanse claimcultuur? De advocaten Rick Cornelissen (links) en Albert Knigge denken van niet. Wel zien zij een toenemende bewustwording bij gedupeerden van de rechten die ze hebben, en de effecten van ‘massificatie’ waardoor er al snel grote groepen gedupeerden zijn. Foto: Jan Vonk

mijn meer duidelijkheid te krijgen over de totale exposure, zonder dat er in de tussentijd als gevolg van schikkingsprecedenten meer claims bijkomen.’

Knigge: ‘Het probleem is dat je niet weet welk effect een schikking zal hebben op het bedrag dat je in totaal mogelijk zal moeten betalen. Als je een schikking treft, wil je ook weten: dit is het, hiermee ben ik er vanaf. Wat betreft massaschade is dit alleen maar beroerder geworden de afgelopen jaren, want de Hoge Raad heeft besloten dat ieder claimvehikel een zaak kan stuiten. Daardoor blijft het oneindig in de lucht hangen hoeveel claims je uiteindelijk kunt verwachten. Dat doet afbreuk aan de rechtszekerheid.’

Biedt het massaschadevoorstel van het kabinet een oplossing voor dat laatste probleem?

Knigge: ‘Ja, het wetsvoorstel komt tot op zekere hoogte hieraan tegemoet omdat het een opt-outbasis introduceert. Wie niet wil meedoen, moet eruit stappen. Die uitstappers moeten ook weer binnen zes maanden iets doen, anders verjaart hun

zaak. Hoeveel schuldeisers er zijn, zal dus duidelijk moeten worden in het kader van de procedure. Dit neemt niet weg dat de termijnen voor kartelschades blijven zoals ze zijn.’

Het kabinet wil bij massaschade een ‘stok achter de deur’ bieden aan gedupeerden die te maken hebben met onwillige bedrijven. Nu is nog de medewerking van die bedrijven nodig om tot schadevergoeding te komen, straks niet meer. Een verstandige zet?

Knigge: ‘Er is helemaal niet gekeken of er nu echt een leemte bestaat in de rechtsmiddelen van consumenten, en of het wetsvoorstel daarop een antwoord biedt. Volgens mij is dit niet aan de hand. Als er een echte claim ligt waarbij reëel risico wordt gelopen, denk ik dat uiteindelijk ook de gedaagde zal willen dat het probleem wordt opgelost. Dat is ook in zijn belang, liever vroeger dan later zelfs. Het is slecht voor je reputatie om zaken te laten voortstlepen, kijk maar wat er gebeurt in de bank- en verzekeringswereld. Dus daar geloof ik niet zo in.’

Cornelissen: ‘Ik denk wel dat het voorstel in een behoefte voorziet voor kartelschadezaken. Neem bijvoorbeeld het bierkartel. Gelet op het relatief geringe belang zal een gedupeerde niet snel zelfstandig een zaak aanhangig maken, maar een mogelijkheid tot collectief claimen kan daarin verandering brengen.’

Er zijn de laatste tijd zorgen geuit over de aanzuigende werking en het mogelijke ontstaan van een claimcultuur door het massaschadevoorstel. Hoe zien jullie dit?

Cornelissen: ‘Je ziet wel een toenemende bewustwording bij gedupeerden van de rechten die ze hebben, en de effectuering daarvan.’
Knigge: ‘Een andere trend is de “massificatie”: als er iets misgaat, heb je al snel grote groepen benadeelden. En er zijn partijen die daar een markt in zien. Ook denk ik dat we een soepel, ruimhartig en innovatief wettelijke systeem hebben. Met het jongste wetsvoorstel krijgen we zonder twijfel het meest liberale systeem ter wereld, waarbij ook internationale zaken al snel kansrijk zijn in Nederland.’

Richard Sandee

Loopbaan

Albert Knigge (1967) werkt sinds 1997 bij advocatenkantoor Houthoff Buruma. Daarvoor was hij als onderzoeker verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. Knigge geeft samen met Rick Cornelissen (1975) leiding aan het *Competition Litigation Team* van Houthoff Buruma, dat veel toonaangevende kartelschadezaken behandelt. Cornelissen werkt sinds 2002 bij het Amsterdamse advocatenkantoor.

Neem nu een proefabonnement en krijg een dossier naar keuze gratis.

SC
KENT DE WET

Met SC vindt u alle relevante informatie over (de totstandkoming van) wet- en regelgeving bij elkaar op één plek. Nieuws, achtergronden, opinie, wetsvoorstellen en officiële publicaties. Met een abonnement op SC weet u altijd zeker wat de praktische gevolgen van nieuwe of veranderende wet- en regelgeving zijn.

Een proefabonnement voor twee maanden (21 euro) bestaat uit: tweewekelijks de krant, dagelijks de nieuwsbrief en 24/7 onbeperkt toegang tot www.sconline.nl.

U mag bovendien kiezen uit een van de dossiers: Wet normalisering rechtspositie ambtenaren, Aanbestedingswet herzien, Wet werk en zekerheid of Participatiewet.

Meer informatie: www.sdu.nl/sc.html

Sdu
oprecht
de beste
keuze